

slovenski PIONIR

PIONIRJI, PIONIRKE,
HITRO SKUPAJ SE ZBERIMO
IN VESELO, PRAV POSKOČNO,
NAŠE KOLO ZAPLEŠIMO.

KO PA KOLO DOKONČAMO
BOMO VSI NA DELO ŠLI
DA Z DELOM NA KONGRES
BOMO SE PRIPRAVILI.

PIONIRSKI ČASOPIS

Pozno ponoči je bilo. Vsi smo že spali. Kar nenadoma nekdo potrka na okno.

Krrr-krrr-kra, ali je tu uredništvo „Slovenskega Pionirja“? Kar prestrašili smo se. Kaj neki bi to moglo biti. Še večkrat je potrkaio in še večkrat je vprašalo: „Krrr-krrr-kra, ali je tu uredništvo Pionirja“? Tedaj smo vprašali: „Kdo pa je?“

„Sem jastreb Hitrolet z vrha Karavank, sin Jastreba Dolgokrilca. Ko so pionirji pod Karavankami zvedeli, da se bo vršil II. kongres ZSM, so me prosili, da bi poletel v Beograd in pogledal, kaj tam delajo pionirji. Radi bi to vedeli, da bi se tudi sami čim bolj pripravljali na kongres. Jaz sem njihovi želji rad ugodil, ker so pionirji moji najboljši prijatelji. Očka Jastreb Dolgokrilec mi je povedal za pot in odletel sem proti Beogradu. In kaj sem videl? Vse beograjske ulice so bile polne ljudi. Tudi malih pionirjev je bilo veliko. Vzklikali so: „Živel tovariš Tito! Živel tovariš Stalin! Živela Rdeča armada!“ Kar donelo je: Tito, Tito, Stalin! Živela Rdeča armada! Videl sem kako je mala pionirka objela rdečearmejca, stisnil jo je k sebi in jo poljubil. Borci Rdeče armade ljubijo naše pionirje. Čudil sem se, kaj naj to vse pomeni! Potem pa sem se domislil, da je danes 23. februar, ko praznuje Rdeča armada 27. letnico svoje ustanovitve.

Ko so se ulice malo izpraznile, sem zletel do Stenskega časopisa. Velika deska, vsa polna dopisov. Bral sem. Koliko mladih junakov je v Beogradu! Poslušajte, kaj je naredila pionirka Sava. Ko je naša vojska skupno z borci Rdeče armade podila švabe iz naše prestolnice, se je neki Nемец izgubil od ostalih in sam bežal po ulici. Sava ga je ugledala, pa brž za njim. Videla je, ko se je skrtil v klet podrte hiše. Stekla je k bližnji straži in povedala. Prišli so naši borci in uklenili švaba. Bilo je še več takih primerov, pa si nisem več zapomnil. Še enkrat sem poletel nad Beogradom in odletel.

Drugi dan sem se ustavil v požgani vasi. Na oknu majhne hišice sem sklenil prenočiti. Začeli so prihajati otroci. Vsi so imeli titovke na glavah. Posedli so se za mizo. Takoj se mi je zdelo, kaj bo. Gotovo pionirski sestanek. Nisem se motil. Sredi sestanka so prišli še novi gostje, štirje pionirji. Pristrčno so se pozdravili. Po pripovedovanju sem zvedel, da so pionirji iz Drvarja. Vedeli so, da je vas požgana, hoteli so pomagati tovarišem. Nabrali so zanje 20.000 kun in jim sami prinesli denar. Potem so kramljali naprej. Zaspan in utrujen sem zaspal.

Jutranje sonce me je zbudilo. Hitro na pot, ker je še dolga. Najbrž sem zgrešil, ker sem kar nenadoma zagledal morje. Bil sem v Dalmaciji. Da vidite, kako revčki so pionirji tam! Malo je hrane in vedno so lačni. Povedali so mi pa, da jim pomagajo pionirji iz ostale Hrvaške in Istre. Poslali so jim že večkrat hrano in denar. Ker sem bil že ob morju, se n sklenil, da obiščem še Trst. Mnogo sem že slišal o pionirjih iz Trsta in rad bi jih videl. Že se je pričelo mračiti, ko sem zagledal v daljavi veliko mesto. Trst! Še malo, pa bom tam. Spustil sem se na drevo v vrtu. Sedaj pa okrog po mestu. Pa glejte! Vsi zidovi, vse hiše so popisane: Živel tovariš Tito! Živela NOV! Živel II. kongres ZSM! Pionirji Trsta se pripravljajo na II. kongres ZSM. Vsak večer trosijo listke in pišejo po zidovih. Sam sem jih videl, kako delajo. Bilo jih ni nič strah pred fašisti in občudoval sem jih, kako junaki so.

Potem sem šel na pot in izvedel za uredništvo „Pionirja“. Moram vam povedati in sem prišel k vam. Krrr-krrr-kra, očka me že čaka doma, sedaj moram hitro na pot, drugače mi očka pristriže perot. Pozdravite vse lepo in jim povejte, da bom zopet drugič prišel in vam kaj lepega povedal.“

Razpel je krila in odletel.

SLOVENSKI PIONIR

LETO III.

MAREC 1945

ŠTEV. 1

Sneg zdaj že povsod kopni, na polje bomo delat šli!

Sonce že vedno močneje ogreva našo zemljo, naših hrabrih borcev kmalu ne bo več zeblo na položajih in tudi pionirjev ne, ko sedijo v šolskih klopeh. Prihaja pomlad, ki nam prinaša zmago in svobodo.

Pa še nekaj nam prinaša pomlad poleg toplote in sonca, poleg bližajoče se svobode. Prinaša nam delo na poljih, ki jih hočemo obdelati prav vsa, da ne bo zmanjkalo hrane za našo vojsko in da tudi mi ne bomo lačni.

Včasih se pionirji niso dosti brigali za delo na polju. Saj so imeli doma očeta in mamico, pa starejše brate in sestre. Ti so delali na polju, pionirji pa so se igrali na dvorišču in varovali hišo ali pa so pazili na kravico, da ne bi zašla s travnika na njivo.

Danes pa ne more biti več tako. Naši očetje in starejši bratje so odšli v vojsko, kjer se junaško bore proti fašistom, mnogo jih je že padlo, mnogo jih je odpeljal sovražnik v suženjstvo. Doma so ostali le starci, ženske in pa otroci. Toda polja je treba obdelati tako kot nekdanj ali pa še bolje. Saj ne bomo pustili, da bi naši očetje in bratje bili lačni na položajih in v boju, pa tudi mi sami si moramo zagotoviti čim več hrane.

Veliko je dela, naše matere in sestre ga bodo same le težko zmogle. Tega se sovražnik veseli in upa, da bomo kmalu trpeli lakoto. A mi mu tega veselja ne bomo pustili. To pomlad se bomo zares izkazali pri delu na polju tudi pionirji. Boste že videli! Saj imamo že zdaj svoje odbore in tudi svoje čete. Ko pa se bo pričelo delo na polju, bomo osnovali delovne čete in bomo prav vsi pionirji iz vasi hodili skupaj delat na polje. Najraje bomo šli tja, kjer delovnih moči najbolj manjka in kjer so družine najbolj prizadete radi fašističnih zločincev. Prav vsak pionir si bo znal poiskati svoje delo. Eni težjega, drugi lažjega, kolikor bo kdo zmožel, ko smo še bolj majhni in šibki.

To bodo vesele naše mamice in sestre, ko bodo videle, kako smo pridni. Še babica nas bo pohvalila in rekla: „Vidite, otroci moji, tako je prav“. In tekmovali bomo s pionirji v sosednjih vaseh, kje bomo bolj pridno pomagali pri delu. V prihodnji številki „Slovenskega Pionirja“ pa bo že pisalo, kako se tudi s požrtvovalnim delom na polju pripravljamo na II. kongres ZSM. In ko bodo po svetu prebirali „Pionirja“, bodo rekli: „Glej, slovenski pionirji so pa res delovni, oni so res pravi Titovi pionirji!“

SLOVENSKI NARODNI PRAZNIK

Dne 7. februarja je uprašal učitelj v šoli malega Mihca: „No Mihec, ali bi mi znal povedati, kaj bomo slavili jutri?“

MIHEC: „Jutri bomo praznovali naš slovenski kulturni praznik.“

UČITELJ: „Zakaj pa je jutri praznik?“

MIHEC: „Jutri bo obletnica smrti Franceta Prešerna. Zato je Predsedstvo slovenskega narodno osvobodilnega sveta izdalo odlok, da se ta dan proslavlja po vsej Sloveniji.“

UČITELJ: „Ali veš, Mihec, kdo je France Prešeren?“

MIHEC: „France Prešeren je naš največji slovenski pesnik. Rodil se je 8. decembra leta 1800 v Vrbi na Gorenjskem, umrl pa je 8. februarja 1849. leta v Kranju.“

UČITELJ: „Vidim, da si priden, le sedi! Nam bo pa še Jožek o njem kaj več povedal, saj je bil gotovo tudi on na pionirskem sestanku.“

JOŽEK: „V času, ko je živel naš pesnik Prešeren, smo bili Slovenci zelo zatirani. Tujci so zaničevali vsakega, ki je govoril slovensko. Prešerna je to zelo bolelo, ker je nadvse ljubil svoj domači jezik. Nikdar se ni sramoval povedati, da je Slovenec. Pisal je prelepe pesmi, kakršnih še ni v slovenskem jeziku nihče dotlej in tudi sedaj ga še ni nihče presegel. S svojimi pesmimi se je Prešeren uvrstil med največje umetnike vezane besede na svetu.“

V svojih pesmih je Prešeren pokazal svojo veliko ljubezen do domovine in do vseh slovanskih narodov. Hrepenel je po tem, da bi se vsi Slovani združili v bratski ljubezni in se osvobodili izpod tujčevega jarma. Veroval je, da bo ta čas kmalu napočil.“

UČITELJ: „Vidite, otroci, danes je prišel ta čas. To, kar je Prešeren v svojih pesmih želel pred dobrimi sto leti, to danes uresničuje naš narodno osvobodilni boj. Tujec bo kmalu pregnan z vse naše zemlje in priborili si bomo svobodo, po kateri smo tako dolgo hrepeneli.“

Ti Jožek pa le sedi. Lepo si povedal in s tem pokazal, kako koristni so pionirski sestanki. Ostali si vse to, kar smo danes govorili, dobro zapomnite. Jutri pa bomo tudi mi v šoli počastili obletnico smrti našega velikega pesnika Prešerna.“

OTON ŽUPANČIČ

CICIBAN ZASPI

ILUSTR. LENČKA

*Ciciban
je zaspan.
Dajte mu blazino —
mehko mahovino,
dajte mu odejo —
jablanovo vejo.
Veter z gore piha,
jablano razniha,
veja se ovije,
Ciciban se skrije,
z listjem ga prevleče,
s cvetjem ga omeče.*

RDEČA ARMADA PRIHAJA

Tovarišica Slavka je na pionirskem sestanku prečitala radijska poročila. Mnogo zanimivih dogodkov je bilo, a pionirje je najbolj razveselila vest, da je Rdeča armada prodrla že skoro do Berlina, glavnega mesta Nemčije. Pionirji zelo radi poslušajo, če kdo govori o Rdeči armadi, pa so prosili tovarišico Slavko, da jim je povedala kaj več o tej junaški bratski vojski. Slavka je rada ustregla tej njihovi želji, saj ona z vsem srcem ljubi junaške rdečearmejce, ki se ne boje nobenih žrtev in hočejo čim prej prinesiti svobodo vsem zaslužnjem narodom. Kaznovati hočejo vse fašistične zločince. Takole je pripovedovala Slavka:

„V veliki oktobrski revoluciji leta 1917 je ljudstvo Sovjetske zveze izgnalo iz svoje zemlje vse zatiralce. Da bi zagotovili svoji domovini mirno življenje in se ubranili pred vsemi napadalci, so narodi Sovjetske Zveze ustvarili močno vojsko, ki so ji dali ime Rdeča armada. 23. februarja je poteklo 27 let, kar je bila Rdeča armada ustanovljena. Njena moč se prav dobro vidi danes. Rdeča armada je prepodila s svojih tal roparske hitlerjevce, danes jih že goni po sami Nemčiji in jih bo gonila toliko časa, dokler jih ne bo popolnoma uničila. Vrhovni komandant Rdeče armade pa je tovariš maršal Stalin.

Naši bratje Rusi se zelo požrtvovalno in junaško bore, da bi čim prej uničili hitlerjevske roparje. Tako pomagajo tudi naši vojski osvobajati našo domovino. Pa tudi mi moramo z vsemi silami delati, tudi mi se moramo požrtvovalno boriti, da bomo čim prej svobodni.

Rdeča armada ni več daleč od slovenske zemlje. In ko bo prišla do nas bo to za nas velik praznik.“

Ko je tovarišica Slavka končala, pa je pionir Boris deklamiral tole pesem:

*V srcih se veselje nam poraja,
ker Rdeča vojska k nam prihaja.
Da primerno bomo jo sprejeli,
bomo svoje vse moči napeli
in pri delu bomo pokazali,
da borimo se, čeprav smo mali.*

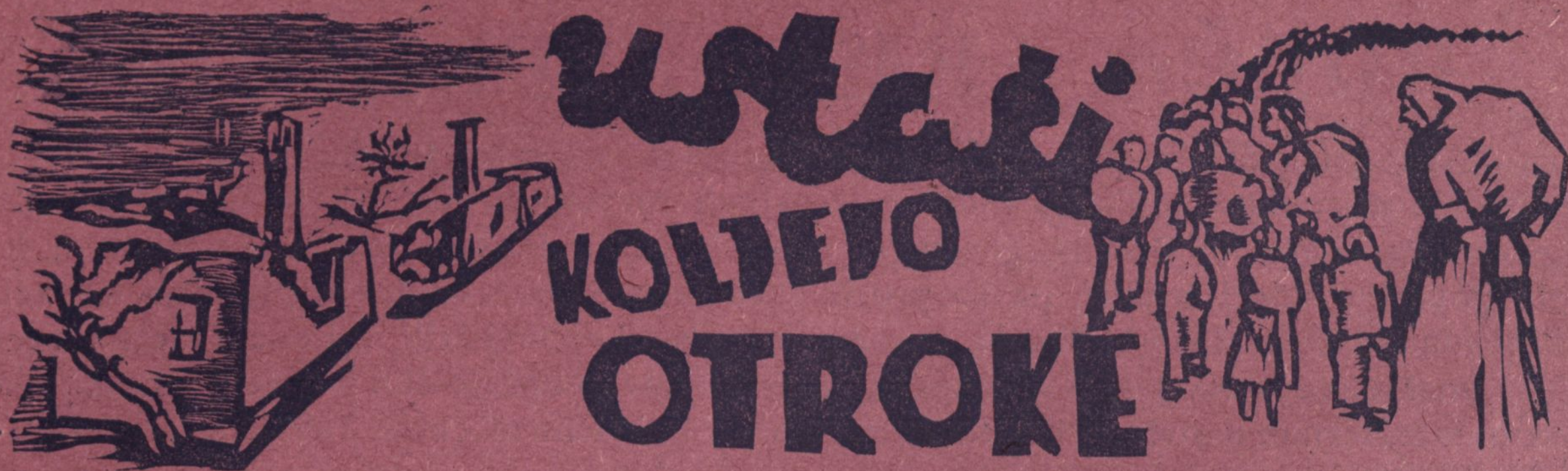
V E T E R U
V I D A B R E S T :

*Kam hitiš v daljavo, smeli veter?
Čakaj, veter, s tabo, s tabo gremo,
tja do sonca in naprej v daljave,
veter reci, reci nam, da smemo!*

*Tja do Tita, veter nas ponesi,
da mu tople nesemo pozdrave,
da mu rečemo: mi vsi smo Tvoji,
vse od Zile, daleč preko Drave.*

*Dalje, dalje nas ponesi, veter
in vso zemljo drago nam pozdravi,
vso mladino, ki bori se z nami,
vsepovsod o naši borbi pravi.*

*Reci, veter, tam na daljnem vzhodu,
ko dospeš do dragega Stalina,
da svobodo tudi mi gradimo,
vsi najmlajši, Titova mladina.*

Tak zločinski izdajalec kot je pri nas Rupnik, je na Hrvaškem Pavelič. In taki zločinci kot so Rupnikovi belogardisti, so tam Paveličevi ustaši. Požigajo cele vasi in morijo nedolžno ljudstvo. Zato vse beži pred njimi: v gozdove, v osvobojene kraje, kamor kdo more. Veliko hrvaških beguncev je prišlo tudi k nam, na naše osvobojeno ozemlje. Radi smo jih sprejeli in lepo smo jim postregli, čeprav je težko s hrano. Saj so naši bratje in oni niso krivi svojega trpljenja.

Tudi v našo hišo je prišlo neko noč šest beguncev: mati in pet otrok. Vprašala sem najmlajšega, ki mu je bilo ime Peter: „Ali je tudi tvoj očka v partizanih?“

„Mi nimamo več očka, ubili so ga ustaši!“ Več mali Peter ni mogel povedati. Zajokal je. Njegova mati je povedala kako je bilo:

„Bilo je leta 1942, ko so ustaši prvokrat prihrumeli v našo vas. Nismo jih pričakovali in zato smo bili vsi doma. Potem so ti brezsrčni zločinci požgali vso vas. V tisti noči so pobili 72 ljudi. Otroke so klali ali jih žive metali v ogenj. Morali smo gledati, kako so nam ubili očeta. Srce se mi je trgalo, ko sem poslušala jok svojih nedolžnih otročičev. Ostali so sami, brez doma, brez vsega.“

„Pa vam niso nič hoteli?“, sem vprašala.

„So, dete drago. Pretepali so nas in nam grozili, da bodo tudi nas vse pobili. In gotovo bi nas poklali,

da jih niso napadli naši partizani. Ustaši se naših borcev zelo boje in hitro so pobegnili. S pomočjo partizanov smo si v vasi zgradili lesene barake. Tudi hrane smo nekaj dobili. Jedli smo sicer le dvakrat na dan, a vseeno nam je bilo lepo, dokler je bila naša vojska pri nas. Nato pa so ustaški zločinci spet privedjali. V Udbinah so ubili 120 ljudi, v Drežnici pa 190. Zaprli so vaščane v barake. Nato so barake polili z bencinom in jih zažgali. Prišli so tudi v našo vas. A mi smo jim utekli. In zdaj smo tu.“

Tedaj se je oglasil mali Peter: „Mamica, ali bomo kar tukaj ostali? Tako je lepo tukaj!“

„Ne sinko, odšli bomo dalje, na osvobojeno ozemlje Hrvaške. Tam bomo počakali, da bo tudi naša vas osvobodjena. Ko bodo Nemci in izdajalci pobiti, si bomo zgradili nov dom in spet bomo srečni.“

Pozno je že bilo in odšli smo spat. Drugi dan so ubogi begunci sedli na vozove, ki smo jim jih preskrbeli in so nadaljevali pot. Lepe so se nam zahvalili za prijazno postrežbo. „Nikoli vas ne bomo pozabili!“, so rekli.

Mi pa smo vedeli, da je bila to naša dolžnost. Zato smo jim povedali, da jih bomo vedno radi sprejeli, kadar bo sila. Vsi skupaj pa smo želeli, da bi čimprej zaživel boljšo življenje v novi, svobodni Jugoslaviji.

Mladinka Majda

Štefnov Venč

DOM

Ilustriral Ivo

Dom gradimo. Tu so duri,
tukaj zadaj bo ognjišče.
Mati že lahko zakuri.
Oče kot za stajo išče.

Svetijo se beli hrami,
v oknih sončni sij igra se.
Spet živeli bomo sami,
peli kot nekdanje čase.

Kamen skladamo na kamen,
nihče več ga ne poruši.
V nas gori življenja plamen,
sončno, svetlo nam je v duši.

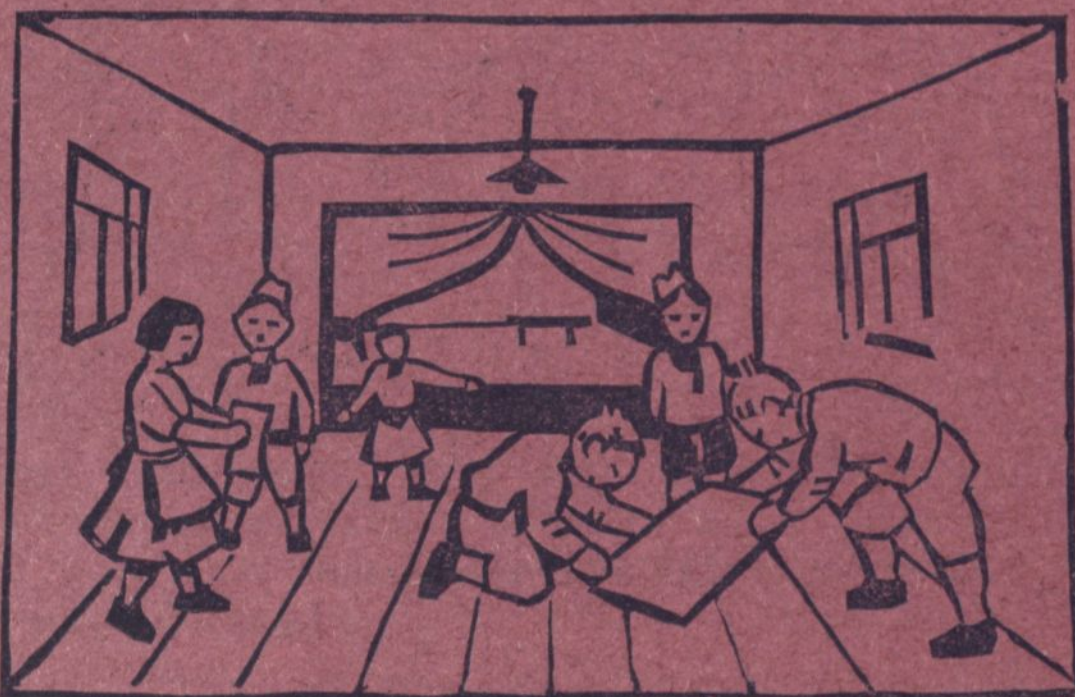
SRBSKI PIONIRJI

ILUSTRIRAL LOJZE

se v delu in veselju pripravljajo, da postanejo koristni sinovi domovine

V pionirskem domu v Beogradu je danes velik živ-žav. Pionirji imajo polne roke dela. Malo so tudi razburjeni. Pripravljajo se na svoj drugi pionirski koncert. V prvem nadstropju sami postavljajo oder, razmeščajo slike in urejajo klopi. Vse mora biti pripravljeno za jutrišnjo prireditev.

V tem pionirskem domu je okrog 150 otrok. Razdeljeni so v dve skupini. V mlajše in starejše pionirje. Spočetka niso vsi redno prihajali, potem pa so vzljubili delo in zabavo v domu in kar težko ga zapustijo, kadar morajo domov. Pionirji neprestano kaj počnejo. Čitajo časopise in knjige, pišejo članke. Upravnica doma, tovarišica Milena in štiri mladinke jim pripovedujejo o vsem kar se godi po svetu: o naši Narodno osvobodilni vojski, o naši borbi, o tovarišu Titu. Potem pionirji pišejo, se razgovarjajo in rišejo o tem.

Zbrali so se in zdaj pripovedujejo o svojem življenju in delu. „Marija je naša predsednica,“ pravi neka deklica, „njena desetina je najboljša.“ In štirinajstletna pionirka Marija pove o svoji desetini: „Kadar poveljujem, me vsi poslušajo. Dobro znajo korakati, pa tudi učijo se zelo pridno. Za nagrado nas je tovarišica upravnica pustila v kino. Jaz sem pazila, da bi se moja desetina dobro obnašala. In res so bili dobri. Tako tiho so sedeli, da se ni niti slišalo.“ — „Moji še niso vsi taki, nekatere moram še naučiti reda,“ je zaklicala pionirka Mirjana, desetar druge desetine, ostali desetarji pa so zardeli in povsili glave. Njihove desetine še niso tako dobre. Treba bo še dosti in odločno delati.

„Imamo tudi oddelke,“ se spomni neka deklica. „Imamo tudi oddelke,“ se spomni neka deklica. „Imamo tudi oddelke,“ se spomni neka deklica. Tedaj se je dvignil krik. „Jaz sem vodja igralskega oddelka“, „a jaz tehničnega“, „jaz pa šahovskega“, so se mešali otroški glasovi. „Bodite parlamentarni,“ je zaklical pionir Borislav in se ni prav nič ustrašil, ko se je tako učeno izrazil. Vsi so naglo utihnili in nekateri so dvignili roko, da bi prosili za besedo.

Aca, vodja igralske skupine, je sam napisal igrico v treh prizorih z naslovom: „Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade“. V njej igra glavno vlogo mali pionir Tambo, ki ima črne oči, in ki zna najbolje igrati. Pionir Branko, vodja tehničnega oddelka, dvigne svojo kuštravo glavico in pove: „Naš odelek zna popravljati žarnice, baterije in kratke stike. Zbiramo tehnični material in ga nosimo v skladišče.“ — „Jaz sem pa skladiščnik“, se hitro oglasi pionir Dragotin, ki hoče povedati, da ima tudi on neko funkcijo v pionirskem domu. Pionir Borivoj vodi pionirski pevski zbor in ga spremlja s harmoniko. V kratkem času so se naučili skoro vse partizanske pesmi. In celo nekaj ruskih znajo zapeti.

Pionirji tudi pišejo. Imajo velik stenski časopis, ki ga imenujejo: „Glas pionirjev“. Veliko dopisov je gori, pa tudi pesmiče in šaljive slike. Vsi imajo radi svoj stenski časopis in ga radi prebirajo.

Najmlajši pionirji imajo svoj časopis „Mali pionir“. Na njem so kratki dopisi, napisani z velikimi, še malo nerodnimi črkami.

Tudi svojo knjižnico imajo pionirji. Pionir Vlado je knjižničar, čeprav je star šele dvanajst let. „Sto knjig že imamo, pa smo komaj začeli zbirati“, pravi Vlado in nato pripoveduje, kako pazi, da se knjige vedno vračajo in da se ne kvarijo. Tako je resen, ko to pripoveduje, kot bi bil že odrasel človek.

Na svojih sestankih povedo pionirji napake svojih tovarišev, pa tudi svoje napake. Oni zelo strogo kaznujejo pogrške. Sami predlagajo kazen. Včasih tudi koga izključijo za nekaj časa iz pionirskega doma. Najhujša kazen za pionirja pa je, če mora dati rdečo zvezdo s kape. Oni zelo pazijo na veličino in lepoto teh zvezdic in ne puste, da bi jih kdo omadeževal. Zato skrbijo za to, da nihče od njih ne prekrši pionirskega reda.

Pionirji

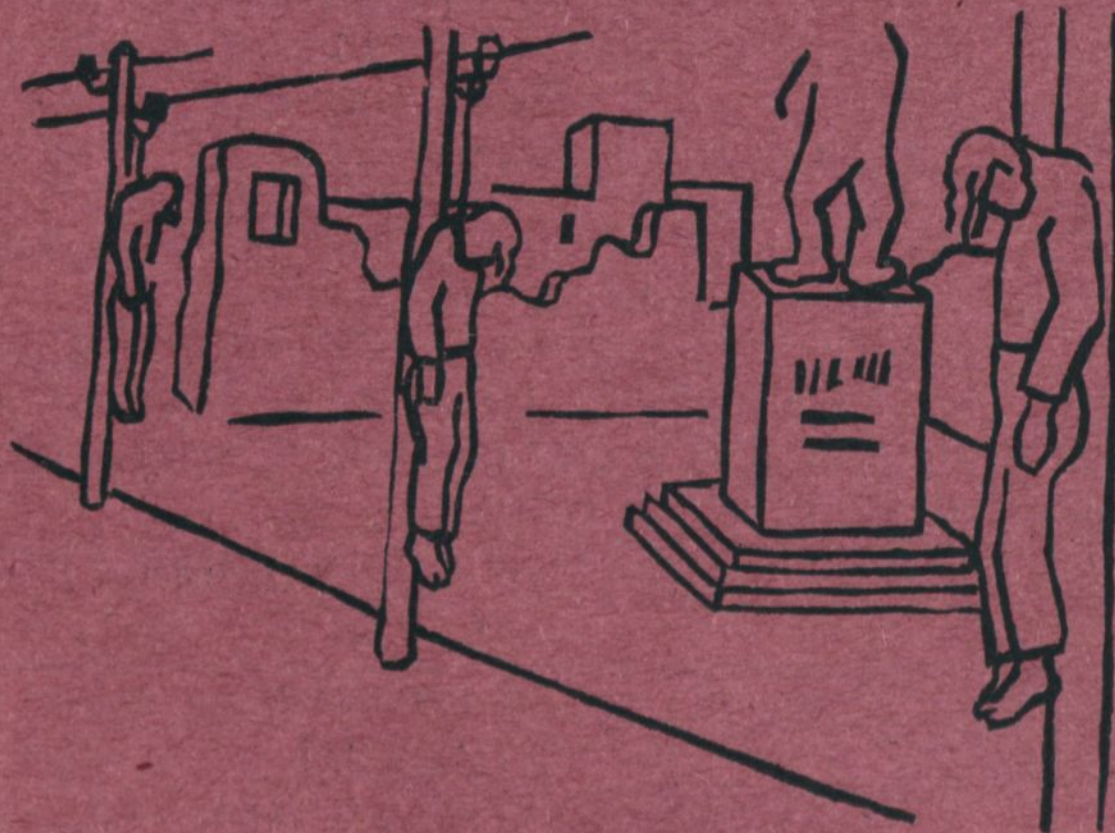
V SOVJETSKI ZVEZI

Vsi smo že slišali, kako lepo je urejena Sovjetska zveza in kako veliko skrb posveča otrokom. Zato svojo domovino otroci tako ljubijo. In ko so nemški fašisti zahrbtno napadli njihovo zemljo, so se tako kot ostalo ljudstvo tudi pionirji začeli junaško boriti proti napadalcem. Kako se je izkazala mala ruska pionirka Lena, nam pove sama v svojem dopisu:

Prvikrat na akcijo

Komandir pionirjev mi je naročil naj grem v postojanko Artemovsk po papir za letake. Ko mi je dal povelje, sem poslušala, a sama pri sebi sem mislila: „Kako pa naj grem brez legitimacije?“ Toda nič nisem rekla — ukaz je ukaz. In sem šla. Grem in premišljujem: „Ali ga prinesem ta papir, ali pa umrjem. In če me primejo in odpeljejo na komando, ne bom izdala svojih, za nič ne . . .“

Grem naprej in naenkrat se mi zazdi, da vidim tri mlade partizane, ki so jih Nemci obesili pri Artemovem spomeniku. Kar groza me je obšla. „Ne, vrnem se!“

In sem se obrnila. Naredim par korakov, a v glavi misel: „Kaj porečejo pionirji? Pa čisto spredaj sem stala, ko smo prisegali naši ruski domovini!“

Sedem na občestni kamen. Sonce je bilo že nizko. Vzajem kruh iz torbice, ga pojem in se odpravim v Artemovsk. Kar bo, bo . . .

Gledam, Artemovsk ni več daleč. A tam stoji Nемеc in straži. V velikih čevljih in v žabji obleki. Ko sem šla k njemu sem si mislila: „Zdaj me pohodi s temile čevlji!“ Tedaj me zagleda in zavpije: „Halt!“ Jaz se usta im in mráz mi gre po telesu. Najprej mráz, potem pa vročina. Koniec! Zdaj je vsega konec? Nемеc pa kriči: „Kam greš?“

Odgovorim: „Bila sem pri sestri. Grem domov.“

Nемеc je zarenčal po svoje, jaz pa čakam, kaj bo. Potem slišim: „Legitimacijo!“

„Kakšno legitimacijo?“ pravim, „jaz sem še majhna, nimam še legitimacije.“

Nемеc je dolgo časa gledal, potem je zamahnil z roko, jaz pa sem odšla dalje.

V Artemovsk sem prišla, ko je sonce že zašlo. Stopila sem k Anatoliju, povedala, kako delamo in kaj

potrebujem. Nato sem legla spat. Zjutraj sem vzela papir in odšla. Tolja pa mi je pokazal skrito pot, kjer prav gotovo ne srečaš švabske straže.

Lena Nikolina

Tudi pionir Volodja opisuje, kaka jo je zagodel osovražnemu Nemcu:

Nekega večera so prišli k nam Nemci. Rekli so, da bodo tu prenočili. Oficir je obesil svojo pištolo na steno, sam pa legel spat in pri prili zaspa. Sedim in ničesar ne vidim razen te pištole. Moja bo, si mislim in bo! In še mislim: „Če se Nемец zbudi, ga na mestu ustrelim z njegovo lastno pištolo. Sam poginem, a tudi on ne bo več živel, prekleti.“

Ko so vsi Nemci poplegli, se splazim po steni, vzamem

pištolo iz torbe, vanjo pa denem svojo leseno fračo. In šele ko sem bil zunaj, sem spet prišel do sapa. Nena doma je bil alarm. Nemci so skočili pokoneu in tudi moj oficir je planil s postelje, vzela torbo z mojo fračo, pa hajs skozi vrata.

Čez teden dni se je enota spet vrnila v našo vas, toda tistega oficirja ni bilo več med njimi.

Volodja Lager

O ZLATIH VRATIH

Svet je razdeljen na dva dela: Med nevedne in med tiste, ki kaj vedo. Med njimi je meja, to so Zlata vrata, to je naša šola. Ta vrata straži pet in dvajset stražarjev, pet in dvajset črk v abecedi.

Kdor hoče prodreti v deželo spoznanja, mora premagati vseh pet in dvajset stražarjev.

Prvi stražar je z doline doma. Njegov glas je globok, precejšen trebušček ima in opira se na narobe obrnjeno palico. To je črka „a“.

Drugi ima dolg vrat in samo pol okroglega trebuščka na desni, tretji je polkrog na desno odprt, četrti ima dolg vrat in pol okroglega trebuščka na levi. Naslednji je zanka z zakrivljenim repom. Vsak ga pozna. To je „e“. Tenki, visoki „e“. Sledi jih še cela vrsta, dvajset stražarjev — pismenk, f in g, dalje h, i, j, k, l, m, n, med njimi se čudi „o“ kaj, toliko nas je? Za njim se oglašajo še p, r, s, š, t, u, v, z. Vsakega zase je treba premagati. Kdor jih spozna in si jih zapomni, jih premaga. In dasi jih ne ukrade, jih nese s seboj. Vtisne si jih v spomin, njegova roka jih zna posneti — njegovi so. Stražarji pa vendarle ostanejo pri Zlatih vratih, nič manj jih ni, čeprav se vtisnejo tolikim v spomin.

Ko je premagan zadnji stražar, čudni vikcak s kljuko, ki se mu pravi „ž“, se Zlata vrata sama odpro in človek stopi v deželo spoznanj. Toda brez stražarske čete, ki ji pravimo abeceda, ne moreš preiti v deželo spoznanj.

Takoj, ko stražarja premagaš, ko ga spoznaš, se vsak izmed njih razdeli na dvoje, nastaneta dva stražarja. Eden ostane pri vratih, drugi pa gre s teboj po svetu.

Ta zvesta straža te ne zapusti nikoli več. Kdor se je enkrat naučil brati in pisati, kdor je enkrat prišel skozi Zlata vrata v deželo spoznanj, ni več sam. Pet in dvajset zvestih stražarjev mu odkriva svet. Pripovedujejo mu zgodbe iz davnih dni, pojasnjujejo mu skrivnosti in čudeže sveta, učijo ga spoznavati življenje in boj. Brez take straže je človek gluhi in slepi, večno ostane v deželi nevednih.

Kaj bi šele bilo, če bi pionir, ki je star več kakor šest let ne znal abecede? Če bi pri Zlatih vratih šole ne premagal pet in dvajset stražarjev-pismenk? Kako bi čital svoj priljubljeni list „Slovenskega pionirja“? Kako bi vedel, da je padla Budimpešta in da bo skoro padel Berlin? Kako bi čital „Novice“ in „radijske vesti“? Kako bi napisal dopis za pionirski stenski časopis?

Pionir je fant od fare. Pionir ne zna samo stražiti in strumno korakati. Kdor je pravi pionir, bo vedno tudi najmarljivejši učenec v razredu.

Že zdaj opravljajo naši pionirji važne posle. Skrbijo za ranjene borce, nosijo pošto, stojijo na straži, pomagajo pri delu na polju. Zdaj so še učenci, ko pa dorastejo, hočejo biti mojstri. Zato se morajo še veliko naučiti. In vsak pionir se rad uči. Veliko vedeti, veliko znati, to so želje zavednega pionirja.

Zato naj živijo Zlata vrata v deželo spoznanj, zato naj živi naša šola!

Mařak:

Poštevanka

V naši šoli
ni lenuhov,
len je le
Tomaž Lapuhov.
Če sploh v šoli
kdaj sedi,
zlekne se
in brž zaspi.
S potepuhi
se le brati,
tri dni
kdo ve kod
se klati.
Dan četrti
zamudi,
peti dan
doma smrči,
šesti dan
pouk ovira,
sedmi dan
krompir izbira,
osmi dan
se nekam skrije,
dan deveti
žogo bije,
dan deseti
gre k zdravniku,
potlej se je
spet potikal
in prespal
dvanajsti dan
in potem
trinajsti dan
bil iz šole
je izgnan.

IZ TABORIŠČ

Mnogo naših vasi so okupatorji oropali in požgali, ljudi pa pošiljali v internacijo. Pretepali so jih in mučili. Mnogo jih je od velikega trpljenja in lakote umrlo. Eno izmed najhujših taborišč je bilo na otoku Rabu. Ker je bila velika vročina in jim niso dali fašisti riti vode, so umirali tudi od žeje.

Sovražnik pa ni prizanesel niti otrokom. Skupno s starši so jih vozili v taborišča. Nekatere so tudi same odpeljali in ti so daleč proč od mame in očka umirali in trpeli.

Mali Marjan Grajš piše kako je prišel v taborišče, kako je trpel glad in žejo:

Prihod v barake

Odpeljali so nas daleč v taborišče. Ustavili smo se pred ograjo z žico prepleteno. Tam so bile barake.

Vsi vprek smo jokali. Bili smo strašno lačni, žejni in žalostni. Potem so nas razdelili po barakah. Dali so nam malo gole juhe, ki smo jo zabelili s svojimi solzami. Mislili smo, kje je naša hišica, naša postelja in naša kravica, ki nam je dajala mleka. V joku smo zaspali na trdih tleh.

Kakšno je bilo življenje na Rabu in kako je bil fašistični okupator neusmiljen do našega ljudstva pa piše Anica Troha:

Poplava na Rabu

Najstrahotnejši čas moje internacije je bila poplava na Rabu. Bilo je okoli polnoči. Vsi smo počivali v šatorih.

Začelo je močno grmeti. Zbudila sem se, tedaj pa je zabobnelo. Vsula se je debela toča. Mislila sem, da meče kdo kamenje po šatorih. Nato pa se je vtilo kakor iz škafa. Groza me je bilo in strah. Stisnila sem se k teti. Tedaj se zasliši strahovit jok in vpitje: „Utonili bomo!“ Voda je pritekla pod nas. Prijela sem staro mamo za roko in jo peljala ven. Voda nam je spodnesla noge in obe sva padli v vodo. Ozrem se proti drugemu šotoru, kjer neka mati obupno joka in kliče svojega otroka, ki ga ji je odnesla voda. Začeli smo jokati in klicati na pomoč. Sovražnik pa ni imel usmiljenja. Pognali so nas v šotore na mokro zemljo, kjer smo trepetali od mraza in jokali. Večkrat se je kaj podobnega zgodilo, a vendar ni bilo nikdar tako strašno kot prvič.

Marsikateremu otroku pa so na Rabu umrli starši in ostali so sami. To je bilo najhujše trpljenje, ki so ga morali revčki prestati. Niso imeli več mamice in

očka, katerim bi lahko potožili svoje gorje in bi jim v trpljenju pomagali. Mali Ludvik opisuje, kako mu je umrl očka:

Umrli mi je ata...

Res je bilo hudo na Rabu, ko nas je voda zalivala in sem bil lačen. Ali še bolj sem bil žalosten po sestrici Danici in atu, ki sta od lakote umrli. Ko sem zvedel sem mlo jokal. Tako sem še majhen, pa nimam več ata. Zapustil je našo ubogo mamo in 6 revčkov. Kadar bo mir bom šel na njegov grob.

Tako so trpeli otroci po taboriščih, mnogi so umrli, nekateri se vrnili na požgane domove. Vsi so

izmučeni, ker so morali toliko prestati. Ko je prišla Julka Polj domov, je opisala svojo vrnitev:

Vrnitev na moj dom

Mlada sem še, pa vendar imam že toliko opisati o svojem trpljenju. Vrnila sem se iz internacije. Gledam druge otroke, kako veselo skačejo okrog svojega doma. Meni se ob pogledu nanje mlo stori, ko se domislím, kako sem tudi jaz nekoč skakala po našem vrtu. Drugi otroci imajo še svoj dom, nam so ga pa Italijani uničili. Sedaj nam nudijo streho in pomoč gostoljubni ljudje. Naša hiša je le žalostno pogorišče. Hudo mi je, pa vendar sem vesela, da sem se vrnila v domači kraj.

Veliko otrok je sedaj brez skrbnih staršev. Naša nova država, mi vsi pa jim bomo skušali nadomestiti njih matere in očete. Tako bodo najbolje pozabili na

vse gorje, ki so ga prestali. Krivci tega gorja pa bomo strogo kaznovali.

FRANCI PETERNEL

MAMICI

ILUSTRIRALIVE

Me čuješ li, mamica moja, povej,
kadar ti pošiljam pozdrave
tja daleč čez širne planjave
do vaših oddaljenih žičnih ograj?

Ah, ti si predaleč, ne čuješ me več
ne moreš me čuti iz tujine,
iz daljne hrvaške krajine,
kjer burja odnaša pozdrave mi preč.

Kdaj videl te zopet bom, mamica,
kdaj slišal bom tvoje besede,
kdaj vračal ti bodem poglede
na zemlji domači, kedaj?

Ke sem srečala
domobranca
Kako smo pionirji
zasledili vohuna
Dragi pionirji!
Delo pionirjev

PIONIRJI PIŠEJO

Kako smo pionirji zasledili vohuna

Domobranci so prišli iz Novega mesta v našo vas. V bližini vasi so se ustavili. V vas pa so naprej poslali vohuna, preoblečenega v žensko. Ta ženska je začela nas pionirje spraševati o partizanih. Nam se je zdelo kar sumljivo. Povedali ji nismo niti besedice. Šla je v sosednjo hišo. Mi pa smo jo čakali zunaj. Ko je prišla skozi vas naša patrola, smo ji naročili, naj to žensko aretira. Kakor smo jim rekli, tako so naredili. Obkolili so hišo in jo zajeli. Nato so jo odpeljali in zaprli. Ko smo zvedeli, da je bil to vohun, preoblečen v žensko, smo biti vsi pionirji veseli. Pa tudi drugi ljudje so bili zadovoljni.

Milena iz T.

Ko sem srečala domobranca...

Ko sem šla v Podcerkev, sem srečala domobranca, ki me je vprašal: „Kam greš deklica? Ali si videla partizane s puškami?“ Odgovorila sem mu: „Ne nisem jih videla. Pa saj jih niti ne poznam.“ Mislila pa sem si: „Kako bi jih ne poznala, saj je moj oče partizan!“ — Zdravo!

Napisala pionirka Zdenka

Dragi pionirji!

Kakor veste moramo vsi pomagati naši vojski, ki nas bo kmalu osvobodila. Pionirji na Suhorju smo si izvolili svoj odbor. Jaz sem tajnik. Sestanke imamo vsak teden. Mi tudi tekmujeemo. Nabrali smo že 4 l. bele moke, dve košari krhļjev in eno košaro jabolk. Veselimo se že II. Kongresa ZSM. Vsi pionirji delajte in pomagajte, da bomo čimprej svobodni!

Jelenič Polde iz Suhorja

Delo pionirjev

Pionir sem sam v vasi. Mnogo se trudim, da tudi jaz doprinesem kaj k naši zmagi. Te dni je prišel v vas neki deček, ki ga pa še ne prištevam k pionirjem, ker za našo stvar ne kaže nikakega zanimanja. Govoril sem že z njim in se mi samo smeje. Vidim, da je čisto nevzgojen. Opažam, da je bil prej pri ljudeh, ki se zelo malo zanimajo za našo borbo. Trudil se bom, da pridobim tudi tega dečka za naše delo, ker vsak pionir, posebno pa delaven, mnogo koristi. Potrudil se bom še bolj zato, ker mi bo tudi delo olajšano, ko bova skupno delala in drug drugemu dajala voljo do dela.

Sedaj bomo v naši vasi pričeli delati copate za naše ranjence. Pri tem delu upam, da bodo vsi v vasi z veseljem pomagali.

Naše delo je veliko. Zaveden pionir priskoči pousod na pomoč in to: pri nabiranju hrane, pri prehrani tovarišev, ki pridejo v našo vas in sploh pri vsakem delu, kjer vidi, da lahko kaj koristi.

Stariha Martin iz Mourne vasi
učenec 5. razreda ljudske šole

SLOVENSKI PIONIRJI TEKMUJEJO

Pionirji na Gorenjskem imajo svojo delavno brigado

Gorenjski pionirji so zelo delavni. Veliko sabotažnih akcij so že napravili in veliko škode povzročili nemškimi fašistom. Po postojankah lepijo in trosijo letake, režejo telefonske žice, zbirajo obleko, hrano in zdravila za naše borce. Sedaj pa so ustanovili celo svojo pionirsko brigado „Ratitovec“. In ko so izvedeli za II. kongres ZSM, so pričeli vsi pridno tekrovati. Nasekali so nad 700 smučarskih palic za našo vojsko, nabrali so tudi precejšnjo vsoto denarja za stroške Drugega kongresa. Tudi pionirke se pridno pripravljajo za Drugi kongres. Vezejo in pletejo za naše borce. Vsak pionir in vsaka pionirka po svojih močeh tekmuje, da bi čimveč pripomogel k naši skorajšnji zmagi. Lojze

„Oni so lepo peli,
mi bomo pa lepo igrali . . .“

V Dolu na Gorenjskem so se pripravljali pionirji na prireditev. Mali Janezek je v nedeljo skrbno povpraševal svojo sestrico: „Misliš da se bomo mi tudi tako postavili kot pionirji z Vrha?“ Sestrica pa mu je dajala poguma: „Res je, oni so zadnjič zelo lepo peli. Boš videl Janezek, mi bomo pa lepo igrali!“

In res so se tudi pionirji iz Dola izkazali. Zelo lepo znajo igrati. Tako gorenjski pionirji tekmujejo in bodo še bolj, da se bodo na kongresu izkazali.

Mladinka Urška

V Stranski vasi imajo pionirji lep stenčas

V Stranski vasi v Beli krajini so naredili pionirji dva stenčasa. Da bi videli, kako sta polna in kako lepo okrašena. Mimica Šimnova, ki hodi v prvi razred tudi že piše nanj. Čisto sama je narisala lepo slovensko zastavico in zraven napisala:

Plamti zastava naša,
takole kot poprej,
samo da s to razliko,
da je rdeča zvezda v njej.

Tudi na Dobravicah so napravili stenčas in Tonček nam o tem takole piše:

Stenčas smo naredili

V naši vasi smo imeli zelo majhen stenčas. Pa sem videl, da je potrebno narediti večjega. Toda v naši vasi je bilo to težko narediti, ker nimamo nič desk. Vsa vas je požgana. Šel sem k barakam, pa sem odtrgal štiri deske in napravil nov stenčas. Sedaj nanj pišemo parole: Živel II. kongres ZSM in Živel tovariš Tito. Žugljev Tonček iz Dobravic

ZA II. KO

ILUSTRIRAN

Na Notranjskem tudi pionirji vedo, vasi so nabrali 19 jajc, 1 kg lešnikov, 5 kg tobaka in 50 lir. Iz te vasi pišejo pionirji:

Tudi mi nočemo b

Tudi pionirji naše vasi se pripravljamo na II. kongres. Mi hočemo čim več delati. Začeli smo z nabiranjem prostovoljnih prispevkov. Za literaturo smo nabrali že 146 lir. Res ljudje najprej malo godrnjajo, a mi jih prepričamo in potem

PIONI

sovražijo dezertterj

Na Primorskem so pionirji zelo zavedni in dobro vedo, da je dolžnost vsakega zavednega Slovenca biti v naši vojski. V neki vasi na Baškem so se pionirji ravno nekaj igrali. Pa jim pridejo nasproti trije mladi fantje. Prijazno nagovorijo pionirčke: „Ali bi nam povedali, kje se pride čez vodo?“ Pionirji so jim pokazali pot.

Pa pravi Marjan: „Veste kaj? meni se pa le čudno zdi, da niso ti fantje v naši vojski. Zdaj ni več nobenega tako mladega doma.“ Vsi so si bili

KONGRES

IRALA L ENČKA

vedo, da se bo vršil II. kongres. V eni sami
5 kg suhega sadja, 7 kg svežega sadja, nekaj
mirji:

mo biti med zadnjimi

radi dajo. Pripravljamo se tudi na kulturno
prireditev. Sedaj komaj čakamo
nove številke našega časopisa
,Slovenski pionir'. Radi ga čitamo.

Tudi drugi pionirji se priprav-
ljajte na II. kongres!

Pionir Tonček iz Notranjske

PIONIRJI

terterje iz naše vojske

edini in hitro so to povedali tovarišem
od Narodne zaščite. Ti so šli takoj za
njimi in kmalu so jih ulovili. Izkazalo
s je, da so ti fantje zbežali iz naše
vojske. Bili so dezertjerji.

Veseli so bili pionirji, da so zopet
nekaj koristnega naredili. V času pred
II. kongresom morajo pomagati našim
oblastem še bolj kot prej, to dobro
vedo. „Zopet bomo lahko povedali na
sestanku kaj smo naredili“, je rekel
France. Veselo so si zažvižgali in šli
proti domu.

Ladica

Obdarili smo ranjence

Pionirji smo se domenili, da bomo zbi-
rali hrano. In res. Dva pionirja sta šla
od hiše do hiše in nabirala belo moko in
vino. Iz moke smo spekli kruh. Poslali smo
nabrano v bolnico, kjer je vsak ranjenec
dobil kos kruha in kozarec vina. Poslali
smo tudi pismo, ki so ga na glas prečitali.

Bolniki so bili zelo veseli, ker smo se tudi pionirji spomnili
nanje. Lepo so se nam zahvalili. Cbljubili so nam, da se
bodo še bolj borili proti sovražnikom, ko ozdravijo.

Oči so nam kar žarele in bili smo srečni, da smo jih
tudi mi malčki razveselili. Pionirji iz Geršičev

Pionirji iz Dragomlje vasi

Pri nas v šoli je res lepo in živahno. Imamo dobro
in pridno učiteljico, ki nas uči deklamacije in pesmi.
Naučila nas je tudi igrati in smo že nastopili. V prostem
času nam bere „Slovenskega pionirja“. Pripoveduje nam
tudi o borbah naših hrabrih borcev.

Nekega dne smo se v prostem času pogovarjali o
tekmovanju. Za kongres smo nabrali 20⁰⁰ lir prosto-
voljnih prispevkov. Sklenili smo, da bomo še bolj tekmo-
vali. Učiteljica nas je spomnila, da
smo se prej pogovarjali o neki stari
ženi, ki nima nič drv. Lahko bi tekmo-
vali v tem, da bi ji preskrbeli drva.
Vsi smo bili za to.

Mi pionirji pa smo imeli že na-
brana drva za kres. Po šoli smo šli
domov in si preskrbeli sanke, nato
smo šli veseli po drva. Sneg je bil
zelo debel. Ko smo prišli v hosto,
smo razgrnili sneg in naložili drva na
sanke. Pripeljali smo jih v hišo. Žene pa ni bilo doma. Ko
je prišla domov, je bila zelo vesela, ker je videla, da smo
se spomnili nanjo.

Drugi dan nas je tovarišica učiteljica pohvalila, da
smo pridni, ker smo stari ženi tako ustregli.

Napisala pionirka Zupanič Terezija

Na sestankih se pomenijo o delu

Na Dobravicah v Beli krajini
je samo 6 pionirjev. Imajo sami
svojo šolo, mladinke jih pa učijo.
Zelo radi hodijo v šolo. Na sestankih
pa se pomenijo o delu. Na zadnjem
sestanku so se na primer zmenili,
da bodo odstranili sneg pred oglasno
desko. Tam je namreč lepak o
kongresu in tega morajo vsi od
blizu videti. Dva pionirja sta se javila,
da bosta takoj po sestanku opravila
to delo. Veste kaj je naredila Anica
Žugljeva? Sestanek skoraj še ni bil
končan, ko je tekla domov po lopato
in metlo. Tako je hitela odmetavati
sneg, da je bil prostor pred desko že očiščen, ko sta prišla ona dva
pionirja. Tako tekmuje Anica.

IZ DESINCA NAŠI MALI DOBRO MISEL SO SKOVALI

*Pesem ta vas naj uči,
kaj se z voljo naredi*

*Neki dan
pride k meni Svobodan,
belokranjski partizan.
Prav prijazno me pozdravi
in mi pravi:*

*„V mali belokranjski vasi,
ki Desinc se imenuje,
za obutev je najhuje.
Pionirjem je težko,
ker so bosí in zato
v šolo iti,
se učiti,
tamkaj zdaj ne morejo.*

*Pionirji pa vedo,
da je v šolo treba iti,
da se treba je učiti.
Vsakdo, ki je pionir,
mora že prav dobro znati
pisati in brati.
Tisti pa, ki zna že več
in pri delu se izkaže,
ubogljiv je in ne laže,
ta utegne še postati
pionirjev komandir.*

*Da pa pionirji malí
brez pouka bi ne bili,
so se tole domenili:
Mamice poprosimo,
da nas v šolo poneso!*

*Ko so k mamicam stopili
in to vest jim sporočili,
so se vse razveselile*

*in jim obljubile:
Vsak dan bomo vas nosile
v šolo in iz nje domov.
Vi pa pridno se učite,
da si znanja pridobite!*

*Vsako jutro preko snega,
z vrha brega,
se kolona zdaj pomika...
Videti jo res je dika!*

*Stara Kozanova mama
vsako jutro sama
malo Milko v šolo nosi.
Tudi Agničeva Mici
svojo malo sestrico, si
kar na hrbet naloži
in z njo v šolo pohiti.
Prav tako prenašata
Mišičeva svojo Gelko
in Špeharka Stankota!“*

*S tem je Svobodan končal
in roko mi je podal,
ker je moral brž drugam.*

*Jaz pero sem vzel v roko
in napisal pesem to,
ki končal sem jo tako:*

*„Dragi pionirji malí,
da nekoč boste postali
dobri, pametni ljudje,
morate sedaj v mladosti
kar največ učiti se!“*

S. V.

KURIR DUŠAN

*Dušan je še mlad in se še ne more boriti v bri-
gadi, zato pa je doma priden.*

*Vas v kateri je doma, je visoko v hribih. Od
hiše do hiše potrebuješ četrť ure. Če pa hočeš obhoditi
vso vas, moraš hoditi štiri ure.*

*Na mladinskem sestanku smo se pogovarjali, da
bi bil potreben kurir, ki bi prenašal pisma in litera-
turo na kurirske stanice.*

*„Mama, kaj pa če bi bil to jaz?“ upraša proseče
Dušan mamico. „No pa bodi Dušan!“ mu pravi mama.
Kako je bil Dušan srečen... Sedaj srečamo večkrat
malega kurirja s puško na rami, ki redno vsak dan
obhodi vso vas. Puško mora imeti. Pisma ne smejo
priti v roke švabom. Mladinka Urška*

PIONIR LUKA*junaški borec NOV*

Mali Luka je živel daleč v Črni gori, v vasi Krajevo. Pa je pridrl v deželo sovražnik. Luka, njegovi starši in sestra Danja niso mogli ostati več doma, kajti fašisti so morili, ropali in požigali. Celo kravici Ruži v hlevu niso prizanesli. Luka in njegovi so odšli v gore in se pridružili borcem za svobodo. Pionir Luka je postal partizan. V srčecu je sklenil, da se bo tudi on maščeval nad tistimi, ki so požgali hišo in ubili Ružo, ki jo je imel tako rad.

Kmalu je Luka dobil puško. Bila je prava puška in dobil jo je od komandanta odreda. Luka je hvaležno stisnil puško k sebi in ves ponosen je bil. Dobro je vedel kako jo bo rabil.

Luka je prišel v Črnogorsko brigado. Bil je v mnogih težkih bojih z Italijani in vedno se je dobro izkazal. Vsem tovarišem se je priljubil.

Potem pa se je začela v Črni gori velika sovražnikova ofenziva. Brigada se je med hudimi boji umikala proti Bosni. Preko visokih gora so se pomikali naši borci in je bila zelo težavna pot. Da ste vi videli pionirja Luko, bi se gotovo jokali, tako bi se vam smilil. On pa ni jokal, junaško je hodil z drugimi borci. Nato pa je zbolel za tifusom. Strašna bolezen je to, toliko ljudi je že pomrlo za njo. A Luka je ozdravel in šel nazaj v brigado. Spotoma je še rešil nekega našega ranjenca, čeprav je bil še slaboten in so bili Nemci čisto blizu. Zato je mali Luka dobil pohvalo od Vrhovnega štaba naše vojske. Ali se zavedate, kako velika čast je to?

Kasneje, ko je bil kurir v štabu brigade, je bil Luka ranjen. To je bilo prav takrat, ko je bil ranjen tudi tovariš Tito in Luka je ponosen na to. Takole nam sam pripoveduje: „Stal sem na poti. Bila je jasna, mesečna noč. Tedaj je nekdo prišel po poti in spoznal sem ga, čeprav je bilo ponoči. Bil je tovariš Tito. Tako sem bil srečen, da ga vidim. Vprašal me je, kam je šla kolona. Pokazal sem mu smer. Pobožal me je po licu in meni je postalo kar toplo pri srcu. Gledal sem še dolgo za njim. Utrujen in sestradan sem bil takrat, saj nismo jedli že tri dni, pa vendar mi bo ta dan ostal v najlepšem spominu.“

Pa Luka ni bil samo v Bosni. Bil je tudi v Srbiji, kjer so bili strašni boji z Nemci in četniki izdajalca Draže Mihajloviča. Pri Kruševcu sta bila nekoč dva naša bataljona odrezana od brigade. Luka je dobil nalogo, da se priplazi do njih in ju pripelje iz obroča. Tiho kot miška se je mali Luka plazil skozi številne četniške zasede. Vedel je, da mora nalogo izvršiti. In res jo je dobro izvršil. Pripeljal je oba bataljona brez izgub iz obroča. Zato je bil odlikovan z „Redom hrabrosti“.

Vidite, dragi pionirji! Danes je mali Luka star 14 let. Na prsih ponosno nosi odlikovnje. Ponosen je nanj. Mladi junak zdaj ni več otrok, postal je resen borec, pogumen vojak in dober tovariš. In nanj so lahko ponosni vsi pionirji Jugoslavije.

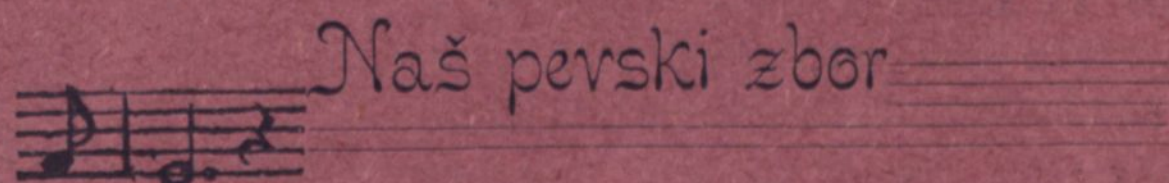
PIONIRJI SMO NASTOPILI

Dolgo nas je tovarišica Erna pripravljala na nastop. Radi smo hodili k vajam in veselili smo se nastopa. Vedno pa je prišla kakšna ovira, da nismo nastopili.

Zadnjič pa smo le nastopili. Igrali smo igro „Begunček iz Štajerske“. Tudi peli smo. Lepo je bilo. Jaz sem igral na harmoniko venček partizanskih pesmi. Vsi ljudje so bili zadovoljni.

Tovarišica Erna pa nam je obljubila, da nas bo zopet naučila igro. Vsi se že veselimo drugega nastopa.

Janezek Anderluh
pionir iz Črnomlja

Sem majhna pionirka. Ime mi je Stanka. Hodim v tretji razred ljudske šole. Pionirji imamo svoj pevski zbor. Uči nas tovariš Korosec. Vsi zelo radi hodimo k vajam, ker se učimo tako lepih pesmi. Večkrat smo že nastopili. Ljudje so nam ploskali, ker smo lepo peli. Nastopili smo že v Tuševem dolu, na Vinjem vrhu in v Črnomlju. Dosti ljudi nas je prišlo poslušat. Radi bi zopet kmalu nastopili.

Weis Stanka
pionirka iz Vojne vasi pri Črnomlju

IVAN POTRČ

PRAVLJICA

O VANČU, BRUNDAČU IN ZVITOREPI

ILUSTRIRALIVE

To je pravljica o Vanču, o njegovem očku in mamki, o partizanih in vaščanih, o Italijanu in izdajalcu Klepu ter o medvedu Brundaču in o lisici Zvitorepi, pa tudi pravljica o hruškah-medenkah. Vanč je bil kurir, očka je bil komisar, mamka je bila bolničarka, partizani so bili junaki, vaščani so bili dobri ljudje, Italijan je bil strahopeteč. Brundač je bil godrnjač, a dobra duša. Zvitorepa je bila lisica, bila je sestra lisice Zvitorepke-gotovo ste že slišali o njej - ta je imela enako črno dušo in pohabljeno kakor Klep. Klep je bil doma iz vasi, imel pa

je rdeč in okrogel nos. Zapil je kmetijo, zdaj pa je hotel živeti od tega, kar so drugi pripravili s svojimi pridnimi rokami; zato ga ni v vasi nihče trpel. Godila pa se je pravljica pozimi in v kočevskih gozdovih; tiste čase, ko je kralj Matjaž poklical ljudstvo, da je zagrabilo za orožje; kajti hudo na svetu še ni bilo nikoli tako veliko kakor takrat. Godila pa se je pravljica tako:

Po gazi je šel Vanč in pel. Bilo je pozimi, sneg je zapadel na debelo preko host, Vanču do nosa, a Vanč je bil kurir. Prenašal je pošto in vesti. Imel je škornje. A škornji so bili veliki: za dva Vanča, kakor je dejal očka. Potem je imel Vanč hlače, prave partizanske hlače, za pasom je imel bombo, pravo partizansko bombo, saj je bil pravi partizanski kurir. A na glavi je nosil partizanko, na partizanki pa idečo zvezdo. Tak je bil Vanč — kurir Vanč. Gazil je sneg in pel.

„Druže Tito, šalji nam bacače,
pa češ videt kako švaba skače,“

Pesem je bila hrvaška, naučili pa so Vanča hrvaški pionirji. Večkrat so prišli preko Kolpe ter jo prepevali. Vanč jo je pel, da si je s pesmijo krajšal pot in ker se ni nikogar bal. Bal pa se ni nikogar, ker je hotel postati mitraljezec, a mitraljezec se ne sme nikogar bati. Lahko pa se ni Vanč nikogar bal, saj je imel za tovariša kočevskega medveda, kosmatinca Brundača, ka-

kor so mu pravili partizani. Gotovo ste že slišali o njem. Vanč se je srečal z njim jeseni, ko je bila velika italijanska hajka. Takrat je bila huda: kočevske hoste so kar mrgolele Italijanov, partizani so se morali ponoči in podnevi prebijati skozi zasede in obroče.

Hajka se je začela v času, ko se je kočevski medved pripravljaj na zimsko spanje. Tisto streljanje ga je motilo, zares da ga je motilo. Lepo si je založil votlino s hruškami medenkami, da bi lahko brez skrbi prespal zimo. Lahko si je brundal, lahko je godrnjal, vedel je zakaj.

Prav takrat pa sta prišla mimo votline očka in mamka, ter sta potisnila Vanča v njo. Zapovedala sta mu, da mora ostati v njej, dokler ne prideta po njega; pustila sta mu dva kosa kruha in piskrč meda. Vanč je bil truden, tri noči že ni spal, v votlini je bilo prijetno toplo. Legel je, naslonil glavo na nekaj, kar je bilo mekko in toplo ter pri priči zaspal. V levi roki je držal kruh, v desnici med. Držal ga je trdno, kakor da bi se bal, da mu ga bo kdo ukradel.

Spal je dolgo: vso noč, ves dan in še eno noč. Prebudilo ga je brundanje. Pomel si je oči - v rokah je še vedno držal kruh in med - ter zagledal kosmatinca. Stopal je okrog njega, počasi kakor pravi medved ter si brundal kakor pravi medved. Le od časa do časa se je ustavil pred njim ter ga gledal: Vanča in njegovo naročje. Vanč ni nič vedel, kaj naj napravi. Kosmatinec je začel znova brundati in se oblizovati. Zdaj ga je Vanč pogruntal: bil je pametne glave, saj je bil partizanski kurir. Kosmatincu je dišal med. Vanč je odlomil kos kruha ter ga pomazal z medom. Zdaj šele se je kosmatinec oblizoval in si brundal. Bilo je kar prijetno v votlini, prijetno kakor v partizanskem legorju, ko je gorel ogenj ter je očka govoril partizanom o lepem in čudovitem svetu, za katerega so prelivali kri.

Nazadnje se je kosmatinec od veselja postavil na zadnje noge in zaplesal, česar že dolgo ni napravil. Bil je vendar star in pameten medved, stare babice so še pripovedovale pravljice o njem. Še Vanča je prijel za roko in zaplesal z njim. Nato ga je odpeljal k skrinji. Dvignil je pokrov in po votlini je zadišalo po hruškah, po lepih rumenih medenkah. Vanč si je moral izbrati najlepšo.

Vselo je zasadil zobe v njo, kar topila se mu je v ustih. Te hruške so bile medvedova zimska zaloga.

Tako sta si postala prijatelja Vanč in kočevski medved Brundač. Dober teden je jedel pri njem hruške in že se je zredil ko dolenski polh. Dobil je rdeča lička, da sta se očka in mamica začudila, ko sta ga našla tako zdravega. Še prej pa sta se pošteno prestrašila. Kaj se ne bi, ko sta ga zagledala sredi votline na kosmatinčevem hrbtu. Jahal ga je ter mu pomagal brundati. Tako se je pogovarjal z njim. Vanč na medvedu, to je bilo kar preveč strašno in

mamica toliko, da ni om dlela, čeprav je bila partizanka. Bila je mehkega srea, kakor so vse dobre mamice. Vanč se je nasmehljal in še glasneje zabrundal.

Starša sta se lepo zahvalila medvedu za gostoljubnost, ker je bil dober z Vančom - in Vanč je moral z njima. V četi so potrebovali kurirja. Partizani niso taborili daleč proč in Vanč je prišel vsak dan k Brundaču na hruške. Lahko si je vzel lepo rumeno hruško - medenko, ki ga je čakala vsak dan na skrinji, jo snedel ter se pogrel ob topli medvedovi koži. Medved Brundač je spal zimsko spanje...

Zapadel je sneg, visok Vanču do nosa. Ljudje po vaseh so začeli jadikovati o ubogih partizanih v hostah. Vse je jadikovalo, samo partizani so bili dobre volje, ker jim je bilo toplo pri srcu. Lahko jim je bilo: borili so se za svobodo, da bi pregnali Nemce in Italijane ter rešili zaslužnjeno domovino. Nu, lahko bi preživeli zimo; on — Vanč, ki je bil kurir ter je prepeval po poti; očka - komisar, ki je govoril tovarišem partizanom, za kaj se borijo, in potem tudi mamica, ki je bila bolničarka ter je prevezovala in zdravila ranjence. Lahko bi preživeli zimo in se spomladi spočiti vrgli v borbo, da ni bilo izdajalca Klepa in lisice Zvitorepe.

To pa je pravljica o izdajalcu Klepu, ki ga Vanč ni hotel pozdravljati, ker je bil pijanec ter je imel rdeč in okrogel nos, je pravljica o Klepovi črni, pohabljeni duši. Je to pravljica o lisici Zvitorepi, sestri stare lisičice Zvitorepe, o kateri so vam že pripovedovale babice, potem je to pravljica o Italijanu in o njegovi strahopetni duši. Potem je to tudi nadaljevanje pravljice o Vanču in o medvedu Brundaču, ki je moral prvič, odkar stoji svet, prekiniti zimsko spanje.

Kako se je moglo zgoditi kaj takšnega?

V vasi, kjer so živeli dobri ljudje, je živel tudi izdajalec, domači izdajalec, kakor pravimo. Imel je rdeč in okrogel nos, a še bolj črno in umazano dušo. Zapravil je kmetijo, potem pa je mislil, da bo lahko živel od dela drugih ljudi, mislil je, da mu ne bo treba delati. Ko so prišli Italijani, ni prišlo umazani duši nič drugega na misel, kakor, da bi izdajal ljudstvo za judeževe srebrnike - vse zaradi svojega na veke žejnega grla. Ljudje so vedeli, da je slab človek in so se ga izogibali. Tudi Vanč ga ni hotel pozdravljati.

V hosti nad vasjo pa je živela še lisica Zvitorepa. Tudi ona je bila ena izmed onih, ki mislijo, da bi živeli, ne da bi jim bilo treba delati. Stikala je po hosti za zajčki, se plazila okoli vasi za kokošmi in se delala norca iz ljudi. Tudi nje nihče ni maral. Z Vančem sta se že nekajkrat srečala, Vanč jo je že večkrat spodil, ko se je plazila okoli vasi. Vedela pa je za vse: za kosmatinčevo votlino in za partizansko taborišče. Partizanski stražar je streljal za njo, ali Zvitorepa je srečno utekla. Pač pa se je ujela v past v vasi. Past je bila nastavljena v Klepovem hlevu. Izdajalec Klep se je piskajoč smejal, ko je zagledal Zvitorepo v svoji pasti.

„A ti premalo zvita Zvitorepa“, je dejal, „zdaj sva se pa srečala! Ali sem te prezvitorepil ali te nisem?“

Skraja ni hotela lisica nobene ziniti, potem jo je pa le preveč bolelo in razvezal se ji je jezik. Po Klepovem rdečem in okroglem nosu je spoznala njegovo umazano dušo ter začela barantati z njo. Začela je namigovati na poti v hosti, na kurirja Vanča, na partizane, na vse — samo kosmatinčevo votlino je zamolčala. Klepova umazana duša je kar zaigrala, drobne oči — poleg rdečega in okroglega nosa so se začele svetlikati. Napravil je z lisico pogodbo, izpustil pa jo je iz pasti šele takrat, ko je podpisala pogodbo s krvjo, ki ji je tekla iz ranjene noge. Nato sta se domenila še za kraj in čas in izdajalec Klep je odšel po Italijane.

Dan pozneje je gazil Vanč po snegu. Veje so se pripogibale, Vanč pa je bil vesel ter je pel ono hrvaško:

„Druže Tito šalji nam bacače,
pa češ videt kako švaba skače.“

Nič ni videl, da lezejo za njim lisica Zvitorepa, izdajalec Klep in Italijan. Ko je prišel do srede poti, je zavil kakor po navadi k Brundaču na hrško medeako. Komaj jo je dobro ugriznil, je zagledal pred votlino črno postavo izdajalca Klepa. Klep je z napetimimi očmi buljil v votlino, od zadaj pa ga je nekdo suval z bajonetom. To je bil Italijan. Ali takrat je Klep že zagledal kosmatinca, spoznal je, da ga je lisica zapeljala v kosmatinčev brlog. Po glavi so mu zdrvele vse strašne zgodbe o kočevskem medvedu. Divje se je prestrašil in zakričal.

Ta krik pa je rešil vse. Brundač se je prebudil in Italijan je zavpil: „Roke kvišku“. Medved se je vzel na zadnji dve nogi in dvignil prednji šapi. Dvignil jih je in je z vso težo svoje šape zamahnil po izdajalcu Klepu. Izdajalec Klep se je sesedel in taka groza ga je prevzela, da je pri priči izpustil svojo črno in pohabljeno dušo.

Ali takrat tudi Italijana ni bilo več. Pred votlino je obležala samo njegova puška. Mimo votline pa je smuknila lisica in zgoraj nekje hudobno zrlajala. Medved je potisnil izdajalčevo telo v prepad pred votlino, ter rekel:

„Klep je dobil svoje plačilo ali vse to je tudi maslo lisice Zvitorepe. Greh bi bil, če bi prespal zimo, ko se sučejo izdajalci okoli oglov. Tudi jaz bom odšel v partizane. Vsi moramo obračunati s podlimi izdajalskimi dušami“. Strahovito se je jezil.

Vanč si je obesil puško preko rame ter zagazil v sneg. Imel je škornje, čeprav so bili veliki za dva Vanča, imel je hlače, prave partizanske hlače, imel je partizanko in zvezdo na partizanki in dobil je končno puško, čisto pravo puško. Medved si je naložil vrečo krušk medenk, sredi poti pa ga je moral še Vanč zajahati. Kosmatinec si je ves čas godrnjal in brundal. Bil je dobra in zlata duša — v kosmati koži se je skrivalo toplo srce — ter ni mogel razumeti, da so na svetu takšni ljudje, ki izdajajo ljudi za judeževe groše. Ni mogel razumeti, da so v kočevski hosti tako pokvarjene živali, kot je bila lisica Zvitorepa.

Z Zvitorepo sta imela nek star račun še izza stare Jugoslavije. Zdaj pa še to. Lahko se je jezil. Spal bi lahko, če ne bi Bog ustvaril tudi izdajalce. In prisegel je Zvitorepi maščevanje.

KAKO IZGLEDALO BI TO...

I L U S T R I R A L A B A B I

Kako izgledalo bi to,
če bi babica Marička
sedla na konjička,
se na njem zibala,
kot otrok igrala?

Kako izgledalo bi to,
če bi mesto sina,
malega Albina,
oče v šolo se podal
in z otroci se igral?

Kako izgledalo bi to,
če bi dedek Vid,
v plenice ves povit,
v zibelki ležal
kot otrok kričal?

Kako izgledalo bi to,
uganit je prav lahko!
Izgledalo bi prav tako,
kot če mali Bogomil
cigarete bi kadil.

„ZAPLENJENA PUŠKA“

IGRA ZA PIONIRJE

FRANCE KOSMAČ

ILUSTRIRAL VITO

OSEBE: Jakec (11 let)
Micka (10 let)
Tonček (8 let)

komandir Janez (13 let)
nemški vojak
pionirji

Gostilniška kmečka soba. Micka in Jakec sedita na klopi, vstopi nemški vojak (v zeleni suknji) in nagovori v nemščini otroka, ki ga ne razumeta in se stiskata k peči. Vojak zakolne po švabsko in začne stikati za pijačo in jedjo. Iz omare izvleče steklenico z žganjem in takoj globoko nagne, poje še kruh, ki ga najde v omari. Sede za mizo, pije v dolgih požirkih in zadremlje. Puška sloni v kotu, vojak smrči.

Micka: (šepne)

Zaspal je — čuj, kako smrči!
Joj, strah me je, ko mame ni!

Jakec:

Ne boj se! Prav, da je zaspal,
se bom vsaj lahko maščeval,
ker mi je malico pojedel,
ne bo odšel od nas vesel!
Glej, puško je naslonil v kot!
Kaj, ko bi šel brez nje od tod!

Micka:

Joj, Jakec, kaj pa misliš?! Pazi!
In če zbudi se in opazi?!
potem gorje!

Jakec:

Ne boj se ne!
Pomisli rajši na očeta:
vesela bo njegova četa,
če s puško prideva do nje!
Kar vzamem jo!

Micka: (ga prekine in zadrži, ko hoče iti po puško)

Počakaj še!
Ne veš, da dober pionir,
stori le to, kar reče komandir!
Ne čuješ Jakec,
nekdo grel?

Tonček: (nenadoma vstopi)

No, kaj pa delata vidva,
ni dolgčas vam ko sta sama?

Micka: (pst)

Glej pri mizi nekdo spi,
vojak je švabski,
požeruh,
pojedel je ves Jakčev kruh,
napil se je in zdaj smrči...

Jakec :

Načrt imava: Glej tja v kot,
prislonil puško je vojak.
Medtem ko spi zeleni spak,
odnešem mu jo brez nezdol
Ti pojdi brž po komandirja,
ker je naloga pionirja,
da se povelju pokorava!
Pa brž, dokler vojak še spava!

(Tonček odide po prstih iz sobe)

Micka :

Če prej se s polja vrne mama,
potem ne bo šla puška z nama!
In oče je ne bo dobil
in komandir se bo jezil.

(Jakec zamahne z roko)

Komandir : *(Vstopi z nekaj pionirji. Jakec pozdravi)*

Ker je sovražnik zdaj pri nas,
doma sem pustil kapo, pas,
povedal mi je Tonček vse,
z načrtom vašim strinjam se.
Le čas je kratek in zato
naj trije hitro ven gredo,
pod oknom naj počakajo.

(Trije odidejo)

Komandir : *(Se obrne proti Jakcu)*

Ti Jakec puško ven podaj,

(Ukaže drugemu)

Ti odpri okno na stežaj,
da akcije bo hitro kraj!

(Puško poda Jakec brž skozi okno, ki ga je Tonček prej odpri. Micka se boječe ozira proti vratom — vse tlho za trenutek)

Komandir :

Tako. Zdaj gremo in trije,
kar dajo urne jim noge,
naj hitro puško poneso,
tja k partizanom na goro.

(Zelo resno)

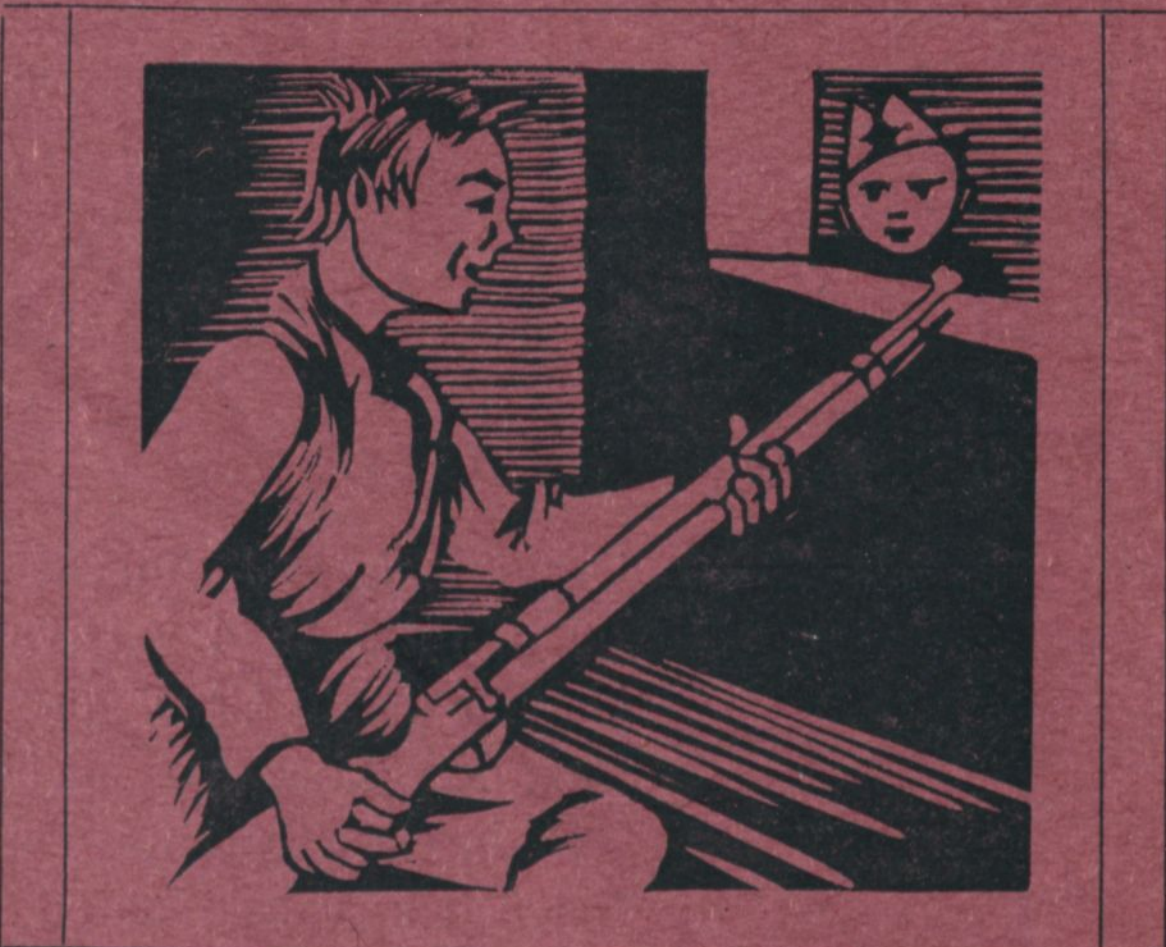
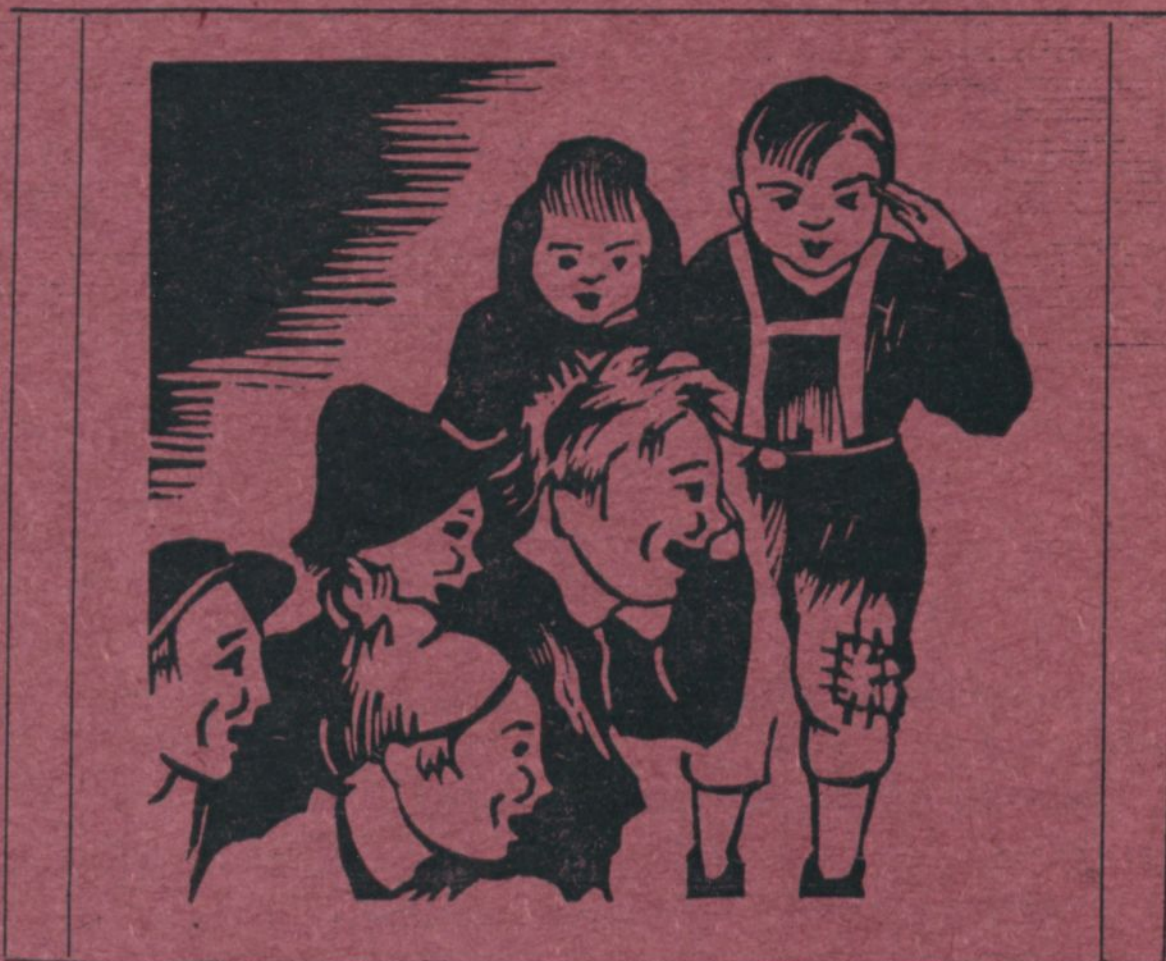
Na klopi Jakec tu zaspi,
na polje, Micka, k materi!

(vsi odidajo. Jakec zaspi na klopi, med vrati zaostane Tonček)

Tonček :

Zagodli smo ti, požeruh,
ki hodiš k nam, da ješ naš kruh!

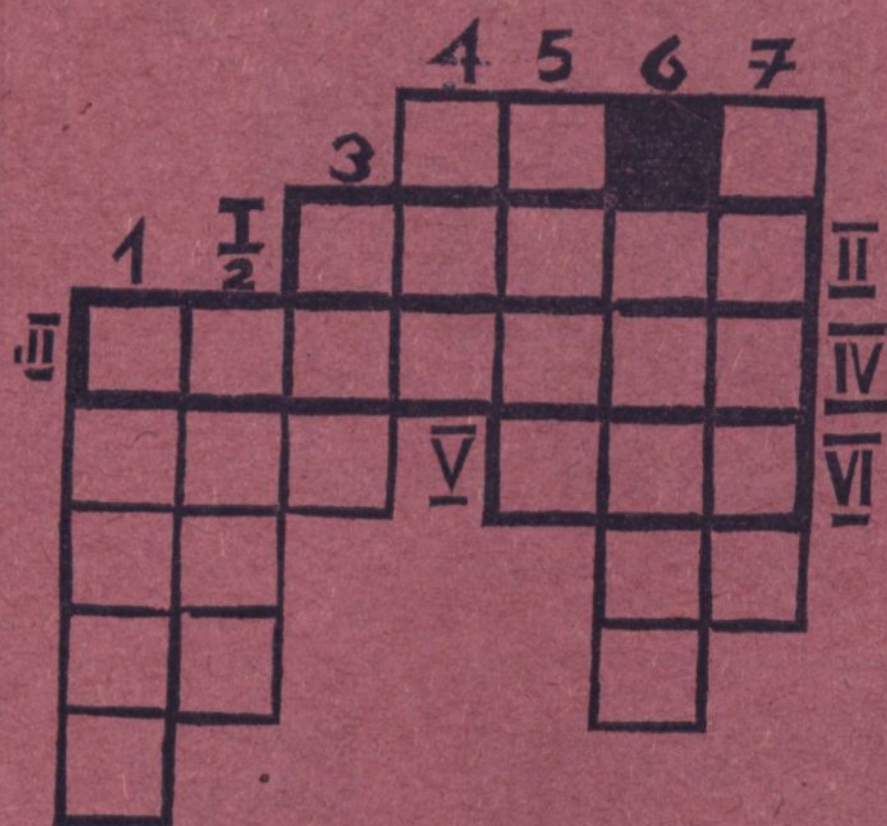
Gornji grad 19. 11. 1944.

PIONIRJI!

Ste že vsi člani Podmladka Rdečega križa Slovenije, ki lajša trpljenje našim ranjencem in nudi pomoč vsem, ki so v nesreči? Vsi pionirji bodimo podmladkarji!

KRIŽANKA

1. Zločinci bodo prejeli zasluženost
2. Reka pred Berlinom, kjer so imeli švabi velike izgube
3. Sod, ki mu manjka . . . , ne drži vode
4. Je večje od vasi, manjše od mesta
5. Tuja beseda za tečaj
6. Vse za II. kongres ZSM, mora biti naše
7. Mali pionir piše našim ranjencem

Črke v debelo obrobljenih stolpcih od I. do II. od III. do IV. in od V. do VI. povedo največji praznik slovenske mladine.

Rešitev ugank in križank iz Pionirja številka 4.

Odgovori na vprašanja

1. Drugi kongres protifašistične mladine Jugoslavije se je vršil od 2. maja do 6. maja 1944 v Drvarju, v Bosni.
2. Glavno mesto Črne gore se imenuje Cetinje.
3. Najmočnejša vojska na svetu je Rdeča armada.
4. Narodno osvobodilna vojska Slovenije ima dva korpusa.
5. Največji slovanski narod je ruski narod.
6. Najvišji čin v naši vojski je čin maršala, ki ga nosi tovariš Tite.
7. Glavno mesto Sovjetske zveze je Moskva.
8. Vrhovni poveljnik Rdeče armade je Stalin.

Uganka v slikah

Če vzamemo vse začetne črke slik, dobimo ime TRST.

Kaj je Dan Mirko?

Dan Mirko je komandir.

Rešitev križanke:

1. Bosna — 2. Benečija — 3. AVNOJ — 4. brigada — 5. Drina — 6. kostanji — 7. Metod

V debelo obrobljenih stolpcih od I. do II. dobimo ime mesta BEOGRAD.

4 Za bistré glavice

UGANKE

1 Na zapeček sede,
brez vretena prede,
prede venomer,
preje pa nikjer.

2 V zlati skrinji mlin droban,
teče, teče noč in dan.

3 Zlato valovje okrog in okrog,
bredem do pasa
ne zmočim si nog.

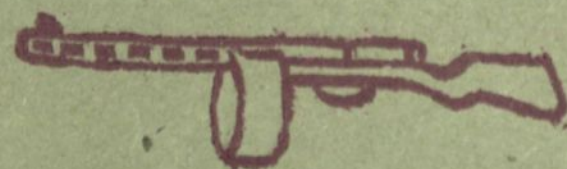
Vije, vije,
Kraševce brije,
4 Trst pometa,
morje premeta.

Pomislite malo!

Rudar mora izkopati rov dolg 36 metrov. V enem dnevu izkoplje 6 metrov. Pri delu mu pomagata tudi Mihec in Jožek. Ker sta pa ona še bolj slabotna, izkopljeta v enem dnevu polovičo tega, kot njihov oče. V koliko dneh bo oče z Jožkom in Mihcem izkopal rov, ki je dolg 36 metrov?

Pa še eno o polžu. Polž je prilezel do visokega zidu in pričel lesti po njem. Hotel je priti do vrha. Zid je visok 20 metrov. V enem dnevu je naredil 4 metre dolgo pot. Ponoči ko je spal je zdrsnil za 3 metre zopet nazaj. In tako leze revež dan za dnem. Vrh mora doseči. Kaj pravite v koliko dneh bo prilezel polž do vrha?

Tovariš Tine ima rusko brzostrelko. Pri prvem spopadu s šyabi je porabil 28 metkov, pri drugi akciji 37, pri zadnjih strelskih vajah pa šest. Koliko metkov mu je še ostalo, če je v bobnu 72 metkov?

Dragi pionirčki!

Sedaj pa hitro na delo. Vsak izmed vas bo lahko rešil vse, če je malo bistré glavice in se je naučil v šoli računati. Rešite križanko. Odgovorite na vprašanja in uganke. Potem pa pošljite vse skupaj na „uredništvo Slovenskega Pionirja“.

Tu bomo dali vse pravilne rešitve v koš, a naš vrabček Živ-žav bo s svojim kljunčkom izžrebal enega izmed vas. Pa nekaj vas moram opomniti! Naš vrabček Živ-žav vedno leta okrog in vidi vse, kaj delajo pionirji. Če bi kdo samo pomislil, da ne bo sam rešil, da mu bo kdo pomagal bo Živ-žav vedel in tišči prav gotovo ne bo izžreban. Delati morate sami. In veste, kaj bo dobil najsrečnejši pionirček? Dobil bo dragoceno darilo, lepo sliko našega dragega maršala Tita! Zdaj pa le hitro na delo!

Za dobre risarje

